

Ministeren

Indfødsretsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Orientering om afgørelser fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i klagesager vedrørende frakendelse af dansk statsborgerskab og udvisning

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) har for nyligt truffet afgørelse om at *afvise* to klagesager mod Danmark – *Johansen mod Danmark* (27801/19 og *Laraba mod Danmark* (26781/19). Begge klager er afvist som *åbenbart ubegrundede*.

Jeg er naturligvis tilfreds med, at EMD ikke har tilsidesat de danske domstoles afgørelser om frakendelse af dansk statsborgerskab og udvisning i sagerne. Fremmedkrigere er uønskede i Danmark. De har forrådt det danske samfund og har tilsluttet sig en barbarisk kamp imod demokratiske værdier om frihed og lighed.

EMD følger dermed et spor, som vi fra dansk side har en fortjeneste i. Nemlig Københavnererklæringen, hvor det fremgår, at EMD skal være tilbageholdende med at tilsidesætte den vurdering, som de nationale domstole har foretaget i forhold til en konkret sag.

Begge sager omhandler frakendelse af dansk statsborgerskab, der er tildelt ved fødsel, og udvisning af Danmark for bestandig, som følge af terror kriminalitet. Sagen *Johansen mod Danmark* er så vidt ses den første sag, hvori EMD tager stilling til frakendelse af et statsborgerskab, der er erhvervet ved fødslen. På den baggrund orienteres udvalget om afgørelsen i sagen samt om EMD's kort efter afsagte afgørelse vedrørende samme spørgsmål i *Labara-sagen*.

Johansen mod Danmark

1. Den 3. marts 2022 har EMD afsagt dom i sagen *Johansen mod Danmark* (appl. no. 27801/19). EMD har enstemmigt fundet, at klagen er åbenbart ugrundet og afvist at behandle sagen. Dommen er vedlagt.

Sagen vedrører, hvorvidt Højesterets afgørelse om frakendelse af dansk statsborgerskab og udvisning af Danmark for bestandig af klager Adam Johansen, der i 2018 blev dømt for at have tilsluttet sig terrororganisationen Islamisk stat (ISIL), udgjorde en krænkelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 8 om retten til respekt for privat- og familieliv.

23. maj 2022

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Indfødsret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2019 - 17132
Akt-id 1922916

Retten på Frederiksberg afsagde den 26. oktober 2017 dom i sagen, hvor Adam Johansen blev kendt skyldig i at have ladet sig hverve af ISIL og i at lade sig træne, instruere eller på anden måde oplære i at begå terrorhandlinger. Adam Johansen blev idømt fængsel i 4 år, men frifundet for påstanden om frakendelse af dansk statsborgerskab samt udvisning. Dommen blev anket for så vidt angår strafudmålingen samt spørgsmålet om frakendelse af statsborgerskab og udvisning.

Ved dom af 20. april 2018 stadfæstede Østre Landsret – efter stemmeflertal – dommen fra Retten på Frederiksberg. Denne dom blev anket til Højesteret.

Højesteret fandt ved dom af 19. november 2018 grundlag for at frakende Adam Johansen hans danske statsborgerskab og udvise ham med et indrejseforbud for bestandig.

Højesteret fandt efter en samlet afvejning, at hverken frakendelse af dansk statsborgerskab eller udvisning med et indrejseforbud for bestandig udgjorde et uproportionalt indgreb.

Adam Johansen klagede efterfølgende til EMD. For så vidt angår frakendelsen af det danske statsborgerskab bemærker EMD i sin afgørelse af 3. marts 2022 *for det første*, at frakendelsen ikke var *vilkårlig*. EMD bemærker i den forbindelse bl.a., at frakendelsen var konsekvensen af klagers dom for en alvorlig terrorforbrydelse og dermed i vid udstrækning et resultat af klagers egne valg og handlinger. EMD bemærker også, at det er legitimt for et land at tage et fast standpunkt mod de personer, som bidrager til terrorhandlinger.

EMD bemærker *for det andet*, at Højesteret har foretaget en grundig vurdering af *konsekvenserne* af frakendelsen for klager i lyset af klagers tilknytning til henholdsvis Danmark og Tunesien, herunder at klager fortsat havde et tunesisk statsborgerskab. EMD udtaler i den forbindelse bl.a., at det forhold, at klager havde haft dansk statsborgerskab fra fødslen, ikke ændrede væsentligt ved konsekvenserne af frakendelsen for klager, set i lyset af at klager var dømt for alvorlig terrorkriminalitet, som i sig selv udgør en alvorlig trussel mod menneskerettigheder, og som i vid udstrækning viser klagers mangel på tilknytning til Danmark og landets værdier.

For så vidt angår udvisningen for bestandig bemærker EMD bl.a., at Højesteret har foretaget en grundig afvejning af de relevante kriterier, som EMD i sin praksis lægger vægt på, herunder at det kræver særligt tungtvejende grunde ("very serious reasons") at udvise en udlænding, der er født og opvokset i Danmark, og at domstolene udtrykkeligt har foretaget en vurdering af, om udvisningen kunne anses for at være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. EMD finder videre, at udvisningen, der var begrundet i det legitime formål om at beskytte offentligheden mod terrortrusler, ikke var uproportional.

På den baggrund afviste EMD klagen som åbenbart ugrundet.

Laraba mod Danmark

2. Den 14. april 2022 har EMD afsagt dom i sagen Laraba mod Danmark (appl. no. 26781/19). EMD har enstemmigt fundet, at klagen er åbenbart ugrundet og afvist at behandle sagen. Dommen er vedlagt.

Sagen vedrører, hvorvidt Østre Landsrets afgørelse om frakendelse af dansk statsborgerskab og udvisning af Danmark med et indrejseforbud for bestandig af en tidligere fremmedkriger, Anis Laraba, der i 2017 blev dømt for at have tilsluttet sig ISIL, var en krænkelse af EMRK artikel 8 om retten til respekt for bl.a. privatliv.

Retten i Glostrup afsagde den 13. december 2017 dom i sagen, hvor Anis Laraba blev kendt skyldig i at have tilsluttet sig terrororganisationen ISIL med henblik på at begå terrorkriminalitet. Anis Laraba blev idømt fængsel i 5 år samt frakendt sit danske statsborgerskab og udvist af Danmark med et indrejseforbud for bestandig.

Den 22. november 2018 stadfæstede Østre Landsret dommen.

Den 7. marts 2019 gav Procesbevillingsnævnet afslag på appeltilladelse til Højesteret.

Anis Laraba klagede efterfølgende til EMD.

For så vidt angår frakendelsen af det danske statsborgerskab bemærker EMD i sin afgørelse af 14. april 2022 *for det første*, at frakendelsen ikke var *vilkårlig*. EMD bemærker i den forbindelse bl.a. – ligesom i Johansen-afgørelsen – at frakendelsen var konsekvensen af klagers dom for en alvorlig terrorforbrydelse og dermed i vid udstrækning et resultat af klagers egne valg og handlinger. EMD bemærker også, at det er legitimt for et land at tage et fast standpunkt mod de personer, som bidrager til terrorhandlinger.

EMD bemærker *for det andet*, at de danske domstole har foretaget en relevant og tilstrækkelig vurdering af *konsekvenserne* af frakendelsen for klager i lyset af bl.a. klagers tilknytning til henholdsvis Danmark og Algeriet, herunder at klager var født med dobbelt statsborgerskab. EMD udtaler i den forbindelse bl.a. – ligesom i Johansen-sagen – at det forhold, at klager havde haft dansk statsborgerskab fra fødslen, ikke ændrede væsentligt ved konsekvenserne af frakendelsen for klager, set i lyset af at klager var dømt for alvorlig terrorkriminalitet, som i sig selv udgør en alvorlig trussel mod menneskerettigheder, og som i vid udstrækning viser klagers mangel på tilknytning til Danmark og landets værdier.

For så vidt angår udvisningen for bestandig bemærker EMD bl.a., at de danske domstole har foretaget en grundig afvejning af de relevante kriterier, som EMD i sin praksis lægger vægt på, herunder at det kræver særligt tungtvejende grunde ("very serious reasons") at udvise en udlænding, der er født og opvokset i Danmark, og at domstolene udtrykkeligt har foretaget en vurdering af, om udvisningen kunne anses for at være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. EMD finder videre,

at udvisningen, der var begrundet i det legitime formål om at beskytte offentligheden mod terrortrusler, ikke var uproportional.

Med venlig hilsen

Kaare Dybvad Bek